

kéziratgyűjtőkről is megemlékeznek. Külön említésre érdemesek a soproni polgárok krónikái, pl. a Ritter-, Csányi-krónika.

Kétségtelen, hogy a szerző lelkiismeretes munkájával a könyvtörténet ügyének nagy szolgálatot tett, amikor ezeket az értékes adatokat csokorba gyűjtötte. (Sopron) RADÓ I.

Kölcsey Antónia Naplója. Bevezetéssel kiadta KOZOCSA SÁNDOR. Budapest, Rózsavölgyi és Társa kiadása. 8°, 143 l.

Nagyérdekű irodalomtörténeti felfedezései során KOZOCSA SÁNDOR legújabbban egy eddig ismeretlen biedermeier egyéniségnek, KÖLCSEY FERENC unokahúgának, KÖLCSEY ANTÓNIA-nak naplóját rendezte sajtó alá. (A napló kéziratát a Magyar Nemzeti Múzeum Levéltára őrizi 1929 óta, a KÖLCSEY-oklevéltár anyagában.) Nem lehet célunk ezen a helyen a napló irodalom- és művelődéstörténeti méltatása, mely pedig azon felül, hogy egyetlen ismert női naplónk a biedermeier korból (1838 májusától 1844 december 8-ig terjednek feljegyzései), a művelt író nő sokoldalú érdeklődése révén igen távoli területekre is rejteget tanulságokat. KÖLCSEY ANTÓNIA-nak — minden bizonnyal elsősorban íróbátyja révén —, noha az irodalmi központtól távoleső Csekén élt, tudomása volt a pesti irodalmi életről. Belekerülnek így naplójába olyan adatok is, amelyek a könyvkiadás és könyvtörténet kutatói számára is tanulságosak. Feljegyzéseket olvashatunk nála a korabeli könyvkiadásra vonatkozólag, de ezentúl ANTÓNIA-nak olvasmányairól szóló beszámolóiból értékes adatokat nyerünk a harmincas évek végi és negyvenes évek eleji vidéki magyar nemesi házak könyvállományáról. Bár az utóbbi adatokból óvatosan kell következtetnünk, hisz nem tudni, hogy ANTÓNIA olvasmányai közül mennyi könyv volt a maga családjáé és mennyi származott az írónagybácsinak, KÖLCSEY FERENC-nek, a vidéki nemes ember átlagánál szükség-szerűen nagyobb igényű könyvtárából. TOLNAI GÁBOR.

Kovács Imre: *Régi magyar kalendáriumaink 1711-ig*. Debrecen. Nyomatott Nagy András könyvnyomdájában [1938]. 8°, 62 + 2 l.

Hasznos áttekintése régi magyar kalendáriumainknak, melyben rövid történeti áttekintés után szerző könyvészeti és tartalmi szempontból ismerteti a magyar nyelvű kalendáriumokat 1711-ig, a nyomtatás helyei szerint és megjelenésük évréndjében. E két táblázat kiegészíti egymást és teljes bibliográfiát ad régi magyar kalendáriumainkról. Külön fejezetben foglalkozik a kalendáriumkészítőkkal, fordítókkal és nyomtatókkal, majd a régi magyar kalendáriumok tartalmi beosztásával. Doktori értekezésnek készült. Igen használható áttekintés. Könyvtáros, könyvész, irodalom- és művelődéstörténész nagy haszonnal és tanulsággal forgathatja. TR. Z.